

Scenariusz zajęć do realizacji w instytucjach kultury

Dotyczy etapu edukacyjnego: IV-VI

Scenariusz realizuje założenia z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół właściwe dla II etapu edukacyjnego - klasy 4-6 szkoły podstawowej (D.U. z 2012r.,poz.977).

1	Temat zajęć (6h dydaktycznych)	<u>Obyczaje i zwyczaje kultywowane na Śląsku Opolskim</u> Czy znamy zwyczaje kultywowane na naszym terenie? Wykonujemy ozdobę świąteczną z materiałów naturalnych. Przygotowanie do inscenizacji obrzędu. Udział w spotkaniu z twórcami ludowymi.
2	Cele ogólne	Uczeń: - poznaje obyczaje i zwyczaje kultywowane na Śląsku Opolskim; - rozwija szacunek dla sztuki ludowej i prymitywnej - kształtuje ciekawość poznawczą; - kształtuje wrażliwość i gust estetyczny; - rozwija zainteresowanie różnymi dziedzinami sztuki;
3	Cele szczegółowe (określające umiejętności uczniów jakie nabędą w ramach zajęć	Uczeń: - zgodnie z porami roku wymienia obrzędy i zwyczaje kultywowane na Śląsku Opolskim oraz zwyczaje i obrzędy rodzinne; - rozumie znaczenie pojęć: zwyczaj, obrzęd, tradycja, oraz bogaci słownictwo dotyczące terminów związanych z uroczystościami : oczepiny ,poprawiny, wiano, roczek, itp. - wskazuje na mapie Polski tereny Śląska Opolskiego; - wykonuje kroszonki, palmy wielkanocne, pisanki według przygotowanej instrukcji (w okresie zimowym – proponowana tematyka Świąt Bożego Narodzenia: ozdoby choinkowe, pierniki, bombki),pierniki, ozdoby; - odgrywa scenki dramatyczne – inscenizacje obrzędów; - dba o estetykę wykonywanych prac oraz porządek wokół warsztatu pracy twórczej; - formułuje życzenia świąteczne; - twórczo współpracuje w grupie; - doskonalą umiejętności skutecznego komunikowania swoich spostrzeżeń i opinii; - kształtuje gotowość do uczestnictwa w kulturze.
4	Metody i techniki pracy -służące osiągnięciu efektów opisanych w celach szczegółowych	- prelekcja; - pogadanka heurystyczna; - nauka piosenki, - nauka tańca, - zajęcia praktyczne – warsztaty manualno-plastyczne; - pokaz; - elementy dramy.
5	Materiały dydaktyczne oraz środki (np. prezentacje, teksty, karty pracy, słuchowiska, filmy, nagrania itp.)	- mapa Polski – plansza + kontury mapy dla uczestników zajęć; - prezentacja multimedialna z pojęciami: zwyczaj, obrzęd, tradycja; - eksponaty sztuki ludowej, charakterystycznej dla regionu; - materiały dekoracyjne i plastyczne do wykonania palm

		<p>wielkanocnych, pisanek, kroszonek ,ozdób bożonarodzeniowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - szablony pisanek wielkanocnych; - materiały papiernicze; - teksty przyśpiewek ,piosenek ludowych
6	<p>Przebieg zajęć</p> <p>Opis, jak powinny wyglądać warsztaty-może być np. z podziałem na wstęp, część główną i końcową. Powinien zawierać takie elementy jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sformułowanie problemu, - zmotywowanie do pracy nad jego rozwiązaniem z pomocą różnorodnych metod i technik pracy (im bardziej zróżnicowane zadania, tym lepsze efekty kształcenia) ukierunkowanych na odkrywanie, przeżywanie, analizowanie, dociekanie, dyskusję, zabawę, doświadczenie, eksperyment... - rozwiązanie problemu - wspólne podsumowanie zajęć - końcowe uznanie wspólnych osiągnięć 	<p>Część wstępna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiedzanie ekspozycji sztuki ludowej; - dzielenie się wrażeniami i emocjami związanymi z obejrzanymi eksponatami; - zdefiniowanie nazwy geograficznej Śląsk Opolski – ćwiczenia z mapą Polski; <p>Sformułowanie problemu:</p> <p>Jakie zwyczaje i dlaczego kultywuje się w naszym regionie?</p> <p>Część główna :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmowa wstępna na temat tradycji, zwyczajów, dorocznego cyklu obrzędowego; - praca w grupach: poszukiwanie odpowiedzi na pytanie – jakie zwyczaje obecne są w waszych rodzinnych domach? - krótka prezentacja multimedialna na temat obrzędów i zwyczajów na Śląsku Opolskim; - zajęcia warsztatowe - praca w grupach: wykonanie palm wielkanocnych, pisanek, kroszonek ,ozdób bożonarodzeniowych; kwiatów z bibuły; krzyżyków - wykonane przedmioty uczniowie zabierają jako pamiątki z pobytu do domów; - spotkanie z twórcami ludowymi i zapoznanie uczniów z ich warsztatem artystycznym; - pokaz inscenizacji obrzędowych (przejście z klekotkami, kolędowanie) – interaktywne uczestnictwo uczniów (metoda dramy)w wybranym obrzędzie. <p>„Role” w inscenizacji będą tak przygotowane, aby dostosować je do możliwości intelektualnych i fizycznych uczniów, należy zwrócić szczególną uwagi na dzieci nieśmiałe ,nie angażujące się w zajęcia, niepełnosprawne, pochwałami i komunikatami wzmacniającymi należy motywować ich do uczestnictwa w części warsztatowej zajęć.</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauka wybranej piosenki np. weselnej przyśpiewki ; - wiano panny młodej –zapełnianie ślubnego kufra, można wykorzystać makiety prawdziwych przedmiotów; - przy sprzyjających warunkach pogodowych wyprowadzenie uczniów z samodzielnie wykonanymi krzyżkami w pole-miały zapewnić urodzaj (należy pamiętać o tolerancji religijnej), - praca indywidualna: redagowanie życzeń świątecznych z wykorzystaniem słownictwa gwarowego, ćwiczenia redakcyjno-słownikowe; - poznanie zabaw dzieci wiejskich związanych ze świętami np. „kulanie jajec” w okresie wielkanocnym, w miarę korzystnych warunków pogodowych zabawy na powietrzu i praktyczne zastosowanie poznanych zabaw <p>Część końcowa:</p> <p>Rozmowa kończąca z elementami wnioskowania - Poznanie i kultywowanie zwyczajów i obrzędów ludowych stanowi podstawę utrzymania własnej tożsamości regionalnej oraz wpływa pozytywnie na budowanie więzi rodzinnych między starszym i młodszym pokoleniem. Powinien istnieć szacunek dla</p>

		<p>dziedzictwa kulturowego, własnego regionu, religii, przywiązania do gwary. Podobnie jak w innych częściach kraju, tak i na Opolszczyźnie obrzędowość doroczna jest silnie związana z rokiem kościelnym i świętami katolickimi oraz z ludowymi wierzeniami.</p> <p>Należy kształcić młode pokolenie w duchu poszanowania dziedzictwa kulturowego, gdyż tylko takie postępowanie zapewni ciągłość kulturalno-cywilizacyjną.</p>
7	<p>Opis treści podstawy programowej realizowanych w ramach zajęć</p> <p>(z rozróżnieniem na przedmioty humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, uczniów zdolnych oraz uczniów z dysfunkcjami /trudnościami w nauce, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych)</p>	<p>Edukacja polonistyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój umysłowy w zakresie wypowiedzania się; - dbałość o kulturę języka; - uczestnictwo w zabawie teatralnej; - redagowanie życzeń z wykorzystaniem słownictwa gwarowego <p>Edukacja plastyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyrażanie własnych uczuć i myśli w różnych formach plastycznych; - tworzenie przedmiotów charakterystycznych dla sztuki ludowej regionu, ozdób, itp. <p>Edukacja społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współdziałanie z rówieśnikami i dorosłymi; - rozpoznanie statusu administracyjnego swojej miejscowości i regionu. <p>Edukacja techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobór materiałów i wykonywanie zabawek - utrzymywanie ładu i porządku w miejscu pracy. <p>Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w zabawach i zawodach sportowych, zgodnie z regułami. - wycieczka, - taniec i zabawy muzyczne
8	<p>Opis miejsca realizacji zajęć</p> <p>z uwzględnieniem warunków jakie muszą być spełnione w czasie zajęć, tzn. strefy socjalnej, sposobu realizacji zajęć w razie niepogody, dostępu dla osób niepełnosprawnych, itp.</p>	<p>Sala muzealna, sala do zajęć dydaktycznych z przygotowanymi eksponatami , plenery muzealne, budowle ;</p> <p>Sale dostosowane dla osób niepełnosprawnych , z zapleczem sanitarnym oraz miejscem na spożywanie posiłku .Miejsce do spożycia posiłku.</p>
10	<p>Liczba uczniów, którzy mogą jednorazowo wziąć udział w zajęciach (wraz z uzasadnieniem)</p>	<p>Maksymalnie w zajęciach weźmie udział 45 uczniów z podziałem na grupy ok. 20-25 osobowe.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Zapis z podstawy programowej: „Wskazane jest, aby edukacja w klasach IV-VI szkoły podstawowej odbywała się w zespołach rówieśniczych liczących nie więcej niż 26 osób”..</p>